

I HÄNDELSEERNAS CENTRUM

Julius Bitamazire befinner sig regelbundet på farligt uppdrag i Afrikas krigshärddar i främst Sudan, Somalia och Uganda. Ibland händer det att han tack vare kontakterna med de lokala medarbetarna i respektive länder kan ta sig in i områden som FN avråder från att resa till. Julius är mycket medveten om riskerna men det ingår i hans jobb att kalkylera in detta. Det handlar inte om dumdristighet utan om att med snabba insatser bidra till att rädda liv.

Julius Bitamazire har bott med sin svenska hustru Elsie-Marie och de tre döttrarna i Sverige några år nu. I alla fall har han sin bas här. Men det är ingen tvekan om att rötterna och hjärtat finns kvar i Afrika, det sistnämnda gäller förresten även för hans fru – ”Bush-Elsa” kallad – efter många år i Afrika.

– Hon är mera afrikansk än jag, skämtar Julius, och erinrar sig när de var verksamma bland masaierna i Loitokitok i Kenya. – Hon gick in i deras hyddor och åt deras mat utan att tveka, men för mig var det svårare, skrattar han.

Julius har en vänlig framtoning och alltid nära till ett leende, fast livet inte alltid varit enkelt. I slummen i Ugandas huvudstad Kampala, där han föddes, var det en ständig kamp för tillvaron i ett hem som präglades av missbruk och fattigdom. Pappan hade varit officer i engelska armén och stridit i Burma under andra världskriget. När han kom hem hade han psykiska problem och både han och mamman missbrukade sprit. Det enkla huset var byggt av papp, trä- och plåtbitar och annat man kom över, de hygieniska förhållandena miserabla. Julius fick ta hand om sina yngre syskon, tillsammans blev det så småningom tio syskon, och hade ingen möjlighet att gå i skola. Men Julius var begåvad och hade lätt för att lära och av en grannpojke, som gick i skolan, lärde han sig både läsa och skriva. Tack vare de färdigheterna öppnades en väg ut ur slumområdet, där de syskon som finns kvar i livet ännu bor. Hans faster

Maria, som jobbade som socialarbetare, upptäckte nämligen Julius begåvning och tog honom med till sitt hem. Där i Kihemba, ett 20-tal mil från Kampala, fick han gå i skola.

– Det gick bra för mig och jag kunde fortsätta mina studier upp till gymnasienivå. Sedan när jag studerade ledning och administration på universitetet jobbade jag samtidigt och kunde finansiera mina studier själv.

Julius växte upp i Uganda under Idi Amins skräckvälde på 1970-talet, ökänt i hela världen för dess grymhet och terror. Ändå hävdar Julius att Milton Obotes återkomst till makten första halvan av 1980-talet ytterligare förvärrade lidandet i detta krigshärjade land. Omkring en miljon människor beräknas ha förlorat livet under Amins och Obotes blodiga regimer. Det mänskliga lidande det innebar för folket är naturligtvis omöjligt att överblicka.

– Inbördeskriget var grymt, många försvann utan att någonsin komma tillbaka. ”Welcome back” var ett vanligt talesätt när vi träffade vänner och bekanta, ingen visste om vi skulle ses igen. Det enda jag och mina vänner levde för var att predika. Soldaterna lyssnade bara till predikanter, en bibel i handen var bättre än ett vapen.

Svenska Elsie-Marie från Edsbyn träffade han 1987, då han ledde en sånggrupp i en kyrka i Uganda. De gifte sig och arbetade först inom pingstmissionen i Kenya och från 1993 i Uganda. 1994 började han jobba för IAS – International Aid Services – grundat av den svenske pingstmissionären Leif Zetterlund. Organisationen jobbar i många av världens värsta oroshärdar som Sudan, Somalia och norra Uganda. De kontakter de har på plats (90 % av de anställda är infödda) gör att de har kunnat åka in även när t ex FN har avrått, och att det finns folk kvar även när andra hjälparbetare åkt. För det mesta jobbar Julius nu på IAS kontor i Vällingby i västra Stockholm, men han reser regelbundet till Afrika, där han undervisar om administration och utveckling och upprättar policier för arbetet. Julius medger att det kan vara svårt ibland att ta farväl av familjen och ge sig iväg till dessa oroshärdar.

– Många gånger har våra tre döttrar gråtit och varit oroliga när vi skilts, och självklart finns det risker. Jag har sett några av mina kollegor dö i olyckor och av andra orsaker, men jag har också sett hur Gud beskyddat oss. Om vi inte tar kalkylerade risker ibland så blir ingenting gjort. Det som driver mig är att så länge det finns människor som behöver hjälp och jag har möjlighet att göra något för dem, så vill jag göra en insats. Jag gillar mitt jobb och är så fokuserad på det jag gör att jag lägger allt annat åt sidan. Det fungerar inte att gå omkring och vara rädd hela tiden.

Ute på fältet jobbar IAS nära folket med konsultation och praktisk hjälp med brunnsborring, jordbruksprojekt, vägar, skolor och andra projekt, som befolkningen som berörs själv anser det viktigast att satsa på.

– De blir glada över att vi identifierar oss med deras situation och behov och är stolta över vad de åstadkommit. Jag håller hårt på att vi ska sitta tillsammans och samtala och att de ska känna sig delaktiga. Det ger dem självförtroende och framtidstro och jag känner mig lycklig över att få plantera detta frö hos dem. Jag är inte trött än och blir jag det så slutar jag och går tillbaka till församlingsarbete.

Julius brinner alltså fortfarande för sitt arbete och vill hela tiden göra mer, om möjligt utvidga insatserna till Kongo, där många lider av våldet och övergreppen som följt i krigets spår. När tiden medger försöker han studera svenska, för även om det ofta går bra att kommunicera på engelska, känns det jobbigt för en så social person att inte kunna delta i de vardagliga samtalen. Visst gillar Julius sin frus hemland, men han medger ändå att både han och Elsie-Marie känner sig mest hemma i Afrika och att de kommer att åka tillbaka när det fungerar praktiskt. Efter ett år i Sverige förundras han fortfarande över kontrasterna mellan Sverige och

hans hemland. Speciellt svårt är det att vänja sig vid det kyliga klimatet bland oss nordbor, och då talar vi inte bara om vädret utan även hur svenskar fungerar socialt.

– Ja, vi afrikaner är ju mer öppna och pratsamma och jag saknar den öppenheten ibland.